

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

ΓΙΑ ΤΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις»

Απρίλιος 2026

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 27 Μαρτίου 2026 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Γ΄ της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο: «Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Γεώργιο Αμβράζη, Χρήστο Ιωάννου, Ηλία Δόλγυρα, Φώτη Κολεβέντη, Κωνσταντίνο Μπάρδα και Νικόλαο Τσεμπερλίδη.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Ηλίας Δόλγυρας**, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες η **Δρ. Μαρία Αργυρού**, Διδάκτωρ Οικονομικών, ΕΚΠΑ, Μεταπτυχιακό στη Δημόσια Διοίκηση, Columbia University, ο κ. **Αδάμ Καραγλάνης**, Δικηγόρος και ο κ. **Κωνσταντίνος Μουζακίτης**, Πρόεδρος Επιμελητηρίου Κέρκυρας.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχαν και είχαν από κοινού τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής, η κα **Χριστίνα Κουτσιούμπα** και ο κ. **Δημήτριος Μπίμπας**, Επιστημονικοί Συνεργάτες της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε δύο (02) συνεδριάσεις στις 16 Απριλίου 2026.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ.....	4
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	17
ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ	19
ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ	25
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ	43

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχ/Ν του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

«Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Η φορολογική πολιτική στην Ελλάδα βρίσκεται σε μια κρίσιμη φάση εκσυγχρονισμού και προσαρμογής στις διεθνείς και εγχώριες συνθήκες. Οι μεταρρυθμίσεις που έχουν υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια και μετά την οικονομική κρίση συνέβαλλαν σημαντικά στη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος ως προς την εισπραξιμότητα των φόρων και στην ενίσχυση της διαφάνειας στις οικονομικές δραστηριότητες. Ωστόσο, η αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων και η διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού φορολογικού συστήματος.

Παρά τη συχνή μεταβολή του φορολογικού κώδικα και των προβλεπόμενων διαδικασιών στην Ελλάδα, η ψηφιακή μετάβαση και η λειτουργική ενίσχυση της ΑΑΔΕ επέδειξαν σημαντικά θετικά αποτελέσματα στο σκέλος της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, στη διεύρυνση της φορολογικής βάσης και στην εκούσια αποκάλυψη της φορολογητέας ύλης εκ μέρους των οικονομικών δρώντων. Το φορολογικό χάσμα μειώθηκε, οι φορολογικοί στόχοι σχεδόν κάθε έτος υπερκαλύπτονται, ενώ οι κύριες πηγές και αιτίες φορολογικής αποφυγής/ διαφυγής σταδιακά τίθενται σε στενότερη παρακολούθηση και εντοπίζονται νέες μορφές παραβατικότητας.

Η επίτευξη των υψηλών πρωτογενών αποτελεσμάτων, τα οποία υπερβαίνουν τους τιθεμένους δεσμευτικούς στόχους της δημοσιονομικής πολιτικής σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των φορολογικών

μηχανισμών, τον αλγοριθμικό σχεδιασμό των ελέγχων και τη διοικητική αναδιοργάνωση.

Σήμερα ζητούμενο είναι η αποτελεσματική ανταπόκριση των φορολογικών αρχών στις νέες προκλήσεις που προκύπτουν από τη διάδοση ψηφιακών μέσων και άυλων αξιών, η αντιμετώπιση των τριγωνικών συναλλαγών και των ενδοομιλικών συναλλαγών ως μεθόδου επιλογής βέλτιστης και οικονομικότερης φορολογικής διαδρομής και ασφαλώς η καταπολέμηση της διείσδυσης του μαύρου χρήματος σε μείζονες οικονομικές δραστηριότητες και η νόθευση του υγιούς ανταγωνισμού.

Παράλληλα, θα πρέπει να ενταθεί η προσπάθεια για την εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά φορολογικά πρότυπα, να ενισχυθεί η συνεργασία στο σκέλος των διασυνοριακών συναλλαγών και να θεσπιστεί ένα πλαίσιο σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση των ψηφιακών νομισμάτων.

Ένα ακόμη σημαντικό πεδίο μιας σύγχρονης φορολογικής ατζέντας, είναι η προσαρμογή της φορολογικής πολιτικής στις νέες περιβαλλοντικές απαιτήσεις, με την εισαγωγή στοιχείων πράσινης φορολογίας και κινήτρων για πράσινες επενδύσεις. Η επιβολή φόρων σε ρυπογόνες δραστηριότητες και η παροχή κινήτρων για επενδύσεις σε καθαρές μορφές ενέργειας εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Με το νομοσχέδιο «Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις», τίθεται ως κεντρικός στόχος η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κρατών στον φορολογικό τομέα και η βελτίωση των σχετικών διαδικασιών.

Το νέο φορολογικό νομοσχέδιο που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση¹ φέρνει σημαντικές αλλαγές σε πρόστιμα, συναλλαγές με μετρητά, έλεγχο κρυπτονομισμάτων και διαδικασίες φορολογικής καθοδήγησης.

Μεταξύ των βασικών ρυθμίσεων περιλαμβάνεται η ενίσχυση του πλαισίου για συναλλαγές με μετρητά άνω των 500 ευρώ, εισάγεται νέος μηχανισμός παρακολούθησης των κρυπτονομισμάτων και προβλέπεται δυνατότητα παροχής εκ των προτέρων φορολογικής ερμηνείας.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η αλλαγή που αφορά τις εκπρόθεσμες δηλώσεις ΦΠΑ και παρακρατούμενων φόρων χωρίς οφειλή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το πρόστιμο ορίζεται ενιαία στα 100 ευρώ, ανεξάρτητα από το λογιστικό σύστημα του υπόχρεου. Επιπλέον, προβλέπεται επανεξέταση παλαιών προστίμων που επιβλήθηκαν σε μηδενικές ή πιστωτικές δηλώσεις. Όπου τα επιβληθέντα ποσά υπερβαίνουν το νέο όριο, θα διαγράφονται ή θα συμψηφίζονται με άλλες οφειλές, ενώ αν έχουν ήδη καταβληθεί, θα επιστρέφονται στους φορολογούμενους.

Σημαντική έμφαση δίνεται και στον έλεγχο των συναλλαγών με κρυπτονομίσματα. Θεσπίζεται υποχρέωση για τους παρόχους σχετικών υπηρεσιών να διαβιβάζουν στοιχεία στις αρχές, δημιουργώντας ένα οργανωμένο σύστημα παρακολούθησης αντίστοιχο με αυτό που ισχύει για άλλες χρηματοοικονομικές συναλλαγές, με στόχο τον εντοπισμό αδήλωτων εισοδημάτων.

Όσον αφορά τις συναλλαγές με μετρητά, το όριο των 500 ευρώ διατηρείται, αλλά πλέον εξετάζεται συνολικά ανά συναλλαγή και όχι ανά επιμέρους απόδειξη.

Επίσης, προβλέπεται η δημιουργία νέου μητρώου ακίνητης περιουσίας, το οποίο θα χρησιμοποιείται για την επιβεβαίωση της κύριας κατοικίας και τη χορήγηση φορολογικών απαλλαγών, ιδίως σε μικρούς οικισμούς. Μέχρι να τεθεί πλήρως σε λειτουργία, θα συνεχίσει να ισχύει το υφιστάμενο καθεστώς.

¹ <https://www.opengov.gr/minfin/?p=13996>

Με το νέο αυτό νομοσχέδιο επιχειρείται μια συνολική αντιμετώπιση των προαναφερθέντων ζητημάτων εντός 118 άρθρων, τα οποία κατανέμονται σε επτά (7) Μέρη (Μέρος Α΄ έως Ζ΄).

Το πρώτο μέρος (Μέρος Α΄) με τίτλο «ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2226 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2025/872 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/16/ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ» αποτελείται από δύο (2) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 1 και 2) περιλαμβάνεται ο σκοπός και το αντικείμενο του Μέρους αυτού, ενώ στο Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 3 έως 23) περιλαμβάνονται ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΟ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (άρθρα 1 και 2) και ειδικότερα τροποποιήσεις του ν. 4170/2013 σχετικά με τους ορισμούς, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, την εναρμόνιση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτές διασυνοριακές ρυθμίσεις, τον Αναγνωριστικό Κωδικό Υπηρεσίας Ταυτοποίησης, το πεδίο εφαρμογής και τις προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, τον μορφότυπο υποβολής και την ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με τις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου βάσει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024, τα στατιστικά στοιχεία επί των αυτόματων ανταλλαγών, την υποβολή στοιχείων και την κοινοποίηση του ΑΦΜ, το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς και την κοινοποίηση των πληροφοριών στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΕ για πρώτη φορά, τη συνεργασία σχετικά με τις διορθώσεις, τη συμμόρφωση και την επιβολή όσον αφορά στις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, τη γνωστοποίηση και αξιοποίηση πληροφοριών και εγγράφων από τις αρμόδιες αρχές, τα τυποποιημένα έντυπα και τους ηλεκτρονικούς μορφότυπους, το κεντρικό ευρετήριο για πληροφορίες επί των κρυπτοστοιχείων, την

επαλήθευση ορθότητας ΑΦΜ, την αρμόδια αρχή αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της διοικητικής συνεργασίας, καθώς και της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, την προστασία δεδομένων, την τροποποίηση Παραρτημάτων Ι και V και την προσθήκη Παραρτημάτων VI και VII.

Το δεύτερο μέρος (Μέρος Β΄) με τίτλο «ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4170/2013, ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» αποτελείται από τρία (3) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 24 έως 27) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ Ν. 4170/2013 και συγκεκριμένα τροποποιήσεις του που αφορούν στην εναρμόνιση αντικειμένου και πεδίου εφαρμογής του ως άνω νόμου, την παρουσία και συμμετοχή εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων, τις πράξεις και διαδικασίες κατόπιν διενέργειας κοινών ελέγχων και τη γνωστοποίηση πληροφοριών και εγγράφων. Στο Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 28 έως 30) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ και ειδικότερα τροποποιήσεις σχετικά με τον έλεγχο τήρησης υποχρεώσεων συμμόρφωσης, τις κυρώσεις επί των παραβάσεων των υποχρεώσεων των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων και τη μη έκπτωση συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024, ενώ στο Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρο 31) περιέχονται οι σχετικές καταργούμενες διατάξεις.

Το τρίτο μέρος (Μέρος Γ΄) με τίτλο «ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4170/2013, ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» αποτελείται από τέσσερα (4) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 32 έως 34) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις του εν λόγω Κώδικα που αφορούν στον ορισμό του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών, την προσαύξηση φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με την αξία της ακίνητης περιουσίας και τις μεταβατικές διατάξεις μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων. Στο Κεφάλαιο Β΄ (άρθρο 35) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ

ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ και συγκεκριμένα τροποποίηση του εν λόγω Κώδικα που αφορούν στην απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας των χαρακτηρισμένων οχημάτων άμεσης ανάγκης που φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίηση. Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 36 έως 39) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις του εν λόγω Κώδικα που αφορούν στις Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις, στα πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου ή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και την εξαίρεση από την επιβολή προστίμων της φορολογικής νομοθεσίας λόγω ανηλικότητας, την παράβαση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ και σε εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις Φορολογικές Δεσμευτικές Αποφάσεις. Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 40 έως 41) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις του εν λόγω Κώδικα που αφορούν στον τρόπο υπολογισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά, την αμφισβήτηση του ετήσιου ελάχιστου εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω ανηλικότητας και τη μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά.

Το τέταρτο μέρος (Μέρος Δ') με τίτλο «ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ» αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 42 και 43) περιλαμβάνεται ο σκοπός και το αντικείμενο του Μέρους αυτού, ενώ στο Κεφάλαιο Β' με τίτλο ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (άρθρα 44 έως 47) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τη μεταφορά αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία

Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και τη σύσταση, διάρθρωση, αρμοδιότητες και στελέχωση της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών και τροποποιήσεις του ν. 4972/2022 σε εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις. Στο Κεφάλαιο Γ' με τίτλο ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ (άρθρα 48 έως 49) περιλαμβάνονται τροποποιήσεις του Ν. 5072/2023 σχετικά με την Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων και τη λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων. Στο Κεφάλαιο Δ' με τίτλο ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ (άρθρα 50 έως 53) περιλαμβάνονται τροποποιήσεις του ν. 4389/2016 σχετικά με τη διάρθρωση της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, τη Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, τον ορισμό προϊσταμένου Τμήματος Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης και τις ρυθμίσεις για τη Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης. Στο Κεφάλαιο Ε' με τίτλο ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ' αναλύονται εκτενώς (άρθρα 54 έως 56) οι διατάξεις αυτές.

Το πέμπτο μέρος (Μέρος Ε') με τίτλο «ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ» αποτελείται από επτά (7) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 57 έως 58) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με τις αρμοδιότητες του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και τη σύσταση Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Ελληνική Στατιστική Αρχή. Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 59 έως 62) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με την ωρίμανση και διενέργεια διαδικασιών για την αξιοποίηση ακινήτων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία, την παρακράτηση ποσοστού του τιμήματος για την κάλυψη

διοικητικών δαπανών και λειτουργικών εξόδων, τον προσυμβατικό έλεγχο συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας με φορέα ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνισμού και παρακολούθησης της εκτέλεσης, την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία και την ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας αρμοδιοτήτων διευθύνουσας υπηρεσίας σε συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και τη μεταβίβαση κυριότητας κοινοτικών κλήρων Αλεξανδρούπολης στο Δημόσιο. Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 63 έως 70) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση απωλειών νερού, το ΦΠΑ στα έργα με αναθέτουσα αρχή την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία και την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία, το ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό της ΕΥΔΑΠ ΑΕ, τη δικαστική επίλυση διαφορών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση συμβάσεων που αναθέτουν η Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης, τη μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας, της Εταιρείας Παγίων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας, της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης, των παγίων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης, τη μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης, ζητήματα που αφορούν στο προσωπικό των εταιρειών με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία» και «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία», αλλά και πρόβλεψη για την πλήρωση θέσεων Γενικών Διευθυντών της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης. Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 71 έως 73) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΛΟΙΩΝ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με την αναπροσαρμογή συντελεστών ειδικής εισφοράς, την αναπροσαρμογή συντελεστών φόρου και εισφοράς πλοίων πρώτης κατηγορίας και τις απαλλαγές επί ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων, ενώ στο Κεφάλαιο Ε' (άρθρο 74) προβλέπονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΡΝΑΓΙΑ και συγκεκριμένα πρόβλεψη για αίτηση παραχώρησης χρήσης υφισταμένων κατασκευών χρησιμοποιούμενων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής

από καρνάγιο ή ταρσανά. Στο Κεφάλαιο ΣΤ' περιλαμβάνονται ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (άρθρα 75 έως 94) που αφορούν στον τρόπο εξόφλησης συναλλαγών πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες, την παράταση εξαίρεσης των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων, την κρατική επιχορήγηση περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών, τη φορολόγηση δικαιούχων του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών της πρώην εταιρείας «Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία», τη μεταχείριση των εκπτώσεων λόγω κύκλου εργασιών, τον τρόπο υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου, το μη υπολογισμό της ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες στο πλαίσιο του Μέτρου 23 για το όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του ΚΦΠΑ, τον ορισμό αρμόδιας αρχής ως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου της Ελλάδας για τους σκοπούς εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΟΣΑ σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα και του Πρωτοκόλλου Τροποποίησης αυτής, την εκούσια εισφορά στο έργο διεθνών οργανισμών ή διεθνών οντοτήτων από το Ελληνικό Δημόσιο, τα όρια δικαιωμάτων ψήφου για απεύθυνση υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης, τον τρόπο υπολογισμού δικαιωμάτων ψήφου για εξαγορά εταιρείας κατόπιν υποβολής δημόσιας πρότασης Εγγραφή ορκωτών ελεγκτών λογιστών εποπτικού φορέα στο Δημόσιο Μητρώο, τη διατήρηση ιδιότητας ενεργού ορκωτού ελεγκτή λογιστή κατά τον χρόνο άσκησης καθηκόντων εντεταλμένων ελεγκτών διασφάλισης ποιότητας, τις καταβληθείσες αποζημιώσεις σε συνταξιούχους της πρώην εταιρείας Η.Σ.Α.Π. Α.Ε., την ανέγερση ιερών ναών και εκτέλεση εκκλησιαστικών έργων, τα ελάχιστα προσόντα Γενικού Διευθυντή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Ολυμπίων και Ζαπείου Κληροδοτήματος», την ανανέωση αποσπάσεων στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, τη μείωση χρόνου υπηρεσίας για προαγωγή στον βαθμό του Προέδρου, Αντιπροέδρου και Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, την ερμηνευτική διάταξη για την κατάργηση α) ασφαλιστικής κράτησης ενός τοις εκατό επί πληρωμών εργολάβων υπέρ του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων - Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, β) πόρου υπέρ του Εθνικού Μετσόβιου

Πολυτεχνείου, γ) ειδικών πόρων επί τεκμαρτών κερδών και πληρωμών εργολάβων και τη ρύθμιση φόρου προστιθέμενης αξίας επί υπηρεσιών του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Στο Κεφάλαιο Ζ' με τίτλο ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε' αναλύονται εκτενώς (άρθρα 95 έως 96) οι διατάξεις αυτές.

Το έκτο μέρος (Μέρος ΣΤ') με τίτλο «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ» αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 97 έως 103) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε. ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με τις προσλήψεις των θυγατρικών εταιρειών της ΕΑΒ ΑΕ, τις συνδεδεμένες εταιρείες με την ΕΑΒ ΑΕ, την χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της ΕΑΒ ΑΕ, την πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην ΕΑΒ ΑΕ, το κίνητρο παραμονής στην εργασία εργαζομένων και καταβολές προς το προσωπικό της ΕΑΒ ΑΕ, καθώς και πρόβλεψη σχετικά με τις εκμεταλλεύσεις εξυπηρέτησης προσωπικού Σύσταση Μητρώου Επιχειρήσεων για διάθεση ψηφιακών αγαθών (eMarketplace). Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 104 έως 108) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ - REFORM GREECE ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με την αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, τη μετατροπή της σχέσης εργασίας της θέσης δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων – Reform Greece, την πλήρωση της θέσης νομικού συμβούλου και δημοσιογράφου στον ίδιο φορέα, τη διεύρυνση των δυνατοτήτων στελέχωσης Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων και τη μεταβατική διοικητική και οικονομική υποστήριξη του, την εκτέλεση επισκευών και συντηρήσεων σε μισθωμένα σχολικά κτίρια, καθώς και πρόβλεψη για την παράταση μισθώσεων ακινήτων τρίτων από δήμους. Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 109 έως 114)

περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΘΝΙΚΟ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με την αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, τον καθορισμό αρμόδιου φορέα υποβολής αίτησης απονομής επικουρικής σύνταξης σε περίπτωση διαδοχικού χρόνου ασφάλισης, την συνταξιοδότηση πασχόντων από κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία, φωκομέλεια και μυασθένειες – μυοπάθειες, την τήρηση Ταμειακών Διαθεσίμων από το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), στην Τράπεζα της Ελλάδος, την χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας από το Τ.Ε.Κ.Α., καθώς και πρόβλεψη σχετικά με επενδυτικά προγράμματα ή σχέδια σε μισθώσεις ακινήτων του e-ΕΦΚΑ. Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 115 έως 116) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ και συγκεκριμένα σχετικά με τη δημιουργία πληροφοριακού συστήματος στατιστικών στοιχείων φοιτητών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και την παράταση χρονικού ορίου συμμετοχής αποφοίτων ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης. Στο Κεφάλαιο Ε' με τίτλο ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ' αναλύονται εκτενώς (άρθρο 117) οι διατάξεις αυτές.

Στο έβδομο μέρος (Μέρος Ζ') με τίτλο «ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ» (άρθρο 118) προβλέπεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των επιμέρους διατάξεων κατά τα αναλυτικά αναφερόμενα στο άρθρο αυτό.

Επισημαίνεται ότι το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου² αναρτήθηκε στην πλατφόρμα της Ανοιχτής Διακυβέρνησης στις 27/03/2026 ώρα 21:45, με καταληκτική ημέρα ώρα ολοκλήρωσης της διαδικασίας στις 14/04/2026 (Τρίτη του Πάσχα) ώρα 09:00. Δηλαδή συνολικά, 17 ημέρες και 11 ώρες. Απεστάλη και στην Ο.Κ.Ε. προς διατύπωση γνώμης στις 27 Μαρτίου 2026 από το Τμήμα Γ' της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

² <https://www.opengov.gr/minfin/?p=13910>

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία δεν υπήρχε μέχρι και στο παρόν αναρτημένη αιτιολογική έκθεση/έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων, γεγονός που δυσχεραίνει περαιτέρω την έγκυρη και έγκαιρη αξιολόγηση των προτεινόμενων διατάξεων, σύμφωνα με τα όσα έχουν αναρτηθεί στη Δημόσια Διαβούλευση.

Ο χρόνος για την αποδοτική επεξεργασία του νομοθετικού υλικού (σ/ν), σε ένα τόσο καίριο και σύνθετο πεδίο πολιτικής όπως η φορολογική πολιτική δεν κρίνεται επαρκής για τον αναγνώστη, τους επιστημονικούς και τους κοινωνικούς φορείς. Όπως έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει σε προηγούμενες γνώμες της, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι ο επίσημος χρόνος της διαβούλευσης, πέραν του χρόνου προδιαβούλευσης και συζήτησης με τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να είναι ικανός, ώστε να μπορεί να εκπονηθεί μια πλήρης και συμπεριληπτική γνωμοδότηση, κατόπιν της προβλεπόμενης εκ του νόμου διαδικασίας και των απαραίτητων συνεδριάσεων των οργάνων της. Στις δε περιπτώσεις κατά τις οποίες εισάγεται αναθεωρημένη έκδοση προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να προβλέπεται επιπλέον χρόνος μιας εβδομάδας για την αξιολόγηση των επικαιροποιημένων προτεινόμενων διατάξεων.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο της Ο.Κ.Ε. 2232/1994 (άρθρο 2 παρ. 2) ορίζεται ότι η **Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τη γνώμη της μέσα σε προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και μεγαλύτερη των σαράντα πέντε (45) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτή του θέματος.** Μόνο μετά την πάροδο της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερών η έλλειψη σχετικής γνώμης δεν εμποδίζει τη λήψη σχετικής απόφασης. Στο επόμενο εδάφιο του ίδιου άρθρου αναφέρεται η δυνατότητα σύντμησης της εν λόγω προθεσμίας σε δεκαπέντε μέρες, μόνο όμως σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις. Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί αν εμπίπτει στην κατηγορία του εξαιρετικά κατεπείγοντος, καθώς αφενός τίποτα σχετικό δεν αναφέρεται ούτε στο περιεχόμενο του, ούτε στην σχετική αλληλογραφία που το συνοδεύει, ενώ δεν μπορεί να διαγνωσθεί τέτοια επείγουσα περίπτωση με άλλον τρόπο.

Επισημαίνεται ότι σε αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής επί σχεδίων και προτάσεων Κανονισμών και Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αφιερώνεται πολλαπλάσιος χρόνος διαβούλευσης, με ακρόαση φορέων και αξιωματούχων των αρμόδιων Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (άνω των 2 μηνών) πριν το τελικό κείμενο εισαχθεί προς ψήφιση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Με βάση τις παραπάνω αρχές, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά εισαγωγικά ότι με το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο εισάγονται ρυθμίσεις οι οποίες απαντούν ικανοποιητικά σε σύγχρονες προβληματικές των φορολογικών και διοικητικών διαδικασιών. Διαπιστώνει, ωστόσο, την ύπαρξη πεδίων παρέμβασης τα οποία χρήζουν πιο ενδελεχούς μελέτης και προσεκτικότερης ανάλυσης ως προς τις επιπτώσεις. Εκτιμά επίσης ότι οι αποσπασματικές εμβόλιμες ρυθμίσεις σε πεδία διαφορετικά από τη βασική θεματολογία του νομοσχεδίου δεν κατατείνουν στο σκοπό της καλής νομοθέτησης. Τονίζει δε τη σημασία της ουσιαστικής διενέργειας του κοινωνικού διαλόγου (ιδίως μέσω της Ο.Κ.Ε. ως συνταγματικά κατοχυρωμένου και αναγνωρισμένου φορέα), ως εν δυνάμει εγγυητή της πρακτικής αποτελεσματικότητας των υπό ψήφιση ρυθμίσεων και αρωγό σε κάθε προσπάθεια προς το σκοπό της καλής νομοθέτησης.

Η φορολογική πολιτική αποτελεί έναν από τους βασικότερους μηχανισμούς άσκησης οικονομικής πολιτικής, επηρεάζοντας άμεσα την ανάπτυξη, την κοινωνική δικαιοσύνη και τη δημοσιονομική σταθερότητα. Στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, η φορολογική πολιτική βρίσκεται σε διαδικασία δυναμικού μετασχηματισμού, με στόχο τη δημιουργία ενός πιο αποδοτικού, διαφανούς και φιλικού προς την ανάπτυξη συστήματος. Οι εξελίξεις αυτές συνδέονται τόσο με τις εσωτερικές ανάγκες της οικονομίας, όσο και με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των σύγχρονων φορολογικών εξελίξεων στην Ελλάδα είναι η προσπάθεια μείωσης της φορολογικής επιβάρυνσης, ιδιαίτερα για τις επιχειρήσεις και την εργασία, η οποία ωστόσο παραμένει υψηλή. Η μείωση των φορολογικών συντελεστών και των ασφαλιστικών εισφορών στοχεύει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και στην προσέλκυση επενδύσεων. Παράλληλα, η φορολογική πολιτική επιδιώκει να δημιουργήσει ένα σταθερό περιβάλλον που θα ενθαρρύνει την επιχειρηματική δραστηριότητα και θα περιορίσει την αβεβαιότητα, ενώ θα προσελκύσει και ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης. Προς αυτή την κατεύθυνση κρίσιμους τεχνικούς παράγοντες αποτελούν η μείωση του χάσματος ΦΠΑ και η φορολογική δικαιοσύνη τόσο σε όρους ενθάρρυνσης του παραγωγικού μετασχηματισμού, όσο και σε όρους ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η εκτεταμένη ψηφιοποίηση της φορολογικής διοίκησης, η οποία υλοποιείται κυρίως μέσω της ΑΑΔΕ. Η εισαγωγή των ηλεκτρονικών βιβλίων (myDATA), η καθιέρωση ηλεκτρονικών συναλλαγών και η διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων επιτρέπουν τον αποτελεσματικότερο έλεγχο των οικονομικών δραστηριοτήτων και συμβάλλουν στη μείωση της φοροδιαφυγής. Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών ενισχύει τη διαφάνεια και βελτιώνει τη λειτουργία της φορολογικής διοίκησης.

Η Ελλάδα βρίσκεται κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο αναφορικά με το ποσοστό των φόρων ως προς το ΑΕΠ (39-40%), αλλά διατηρώντας διαφορετική

κατανομή μεταξύ έμμεσων και άμεσων φόρων, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά τα χαμηλότερα εισοδήματα και τους συνεπείς φορολογούμενους.

Άλλωστε, η φοροδιαφυγή εξακολουθεί να αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις για το ελληνικό φορολογικό σύστημα. Παρά τις μεταρρυθμίσεις και τα μέτρα που έχουν ληφθεί, η παραοικονομία παραμένει σε υψηλά επίπεδα, επηρεάζοντας αρνητικά τα δημόσια έσοδα και δημιουργώντας συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, με προφανείς επιπτώσεις για τις συνεπείς επιχειρήσεις, αλλά και τα νοικοκυριά, τα οποία δευτερογενώς αδυνατούν να έχουν πρόσβαση σε μια σειρά από παροχές κοινωνικής πολιτικής εξαιτίας της φορολογικής τους ειλικρίνειας και της αποκάλυψης των πραγματικών τους εισοδημάτων. Η ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών, η εξάλειψη των παραπάνω στρεβλώσεων και η καλλιέργεια φορολογικής συνείδησης στους πολίτες αποτελούν βασικούς άξονες για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Επιπλέον, η Ελλάδα καλείται να προσαρμοστεί στις διεθνείς και ευρωπαϊκές φορολογικές προκλήσεις, όπως αυτή προκύπτει μέσα από τη συζήτηση για την καθιέρωση ελάχιστου παγκόσμιου εταιρικού φόρου, το φόρο άνθρακα και τα μέτρα για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής των πολυεθνικών επιχειρήσεων. Η εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα ενισχύει τη διαφάνεια και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών, αλλά απαιτεί ταυτόχρονα σημαντικές θεσμικές προσαρμογές.

Παρά τις θετικές εξελίξεις, το ελληνικό φορολογικό σύστημα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει διαρθρωτικές αδυναμίες. Η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας, οι συχνές αλλαγές στους φορολογικούς κανόνες και η άνιση κατανομή των φορολογικών βαρών δημιουργούν εμπόδια στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος. Η ανάγκη για ένα απλό, σταθερό και δίκαιο φορολογικό πλαίσιο παραμένει επίκαιρη.

Η Ο.Κ.Ε. αναγνωρίζει ότι το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου περιλαμβάνει σειρά ρυθμίσεων που κινούνται σε θετική κατεύθυνση, ιδίως ως προς:

1. την αναδρομική αποκατάσταση των υπέρμετρων προστίμων του άρθρου 53 ΚΦΔ για μηδενικές και πιστωτικές δηλώσεις,
2. την εισαγωγή θεσμικών εργαλείων ενίσχυσης της φορολογικής βεβαιότητας (Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις),
3. την εξορθολογιστική αντιμετώπιση ειδικών κατηγοριών (ανήλικοι, πωλητές λαϊκών αγορών).

Ωστόσο, παρά τις επιμέρους βελτιώσεις, διαπιστώνονται σοβαρές νομοτεχνικές και ουσιαστικές αδυναμίες, κυρίως ως προς:

1. τη συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας,
2. τη διασφάλιση της ασφάλειας δικαίου,
3. τη λειτουργική δυνατότητα συμμόρφωσης των μικρομεσαίων εμπορικών επιχειρήσεων.

Όπως προαναφέρθηκε το Μέρος Α[περιλαμβάνει ρυθμίσεις ενσωμάτωσης της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στις εθνικές φορολογικές διατάξεις, ενώ τα Μέρη Β' και Γ' αντιμετωπίζουν επίκαιρα ζητήματα φορολογικού δικαίου, φορολογικών διαδικασιών και ρυθμίσεις φορολόγησης πλούτου και εισοδήματος.

Στο πρώτο Μέρος περιλαμβάνονται τα μέτρα προσαρμογής στο ενωσιακό δίκαιο για την διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, με διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών και ρυθμίσεις για την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών που υποβάλλονται από Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων και τον ορισμό αρμόδιας αρχής ως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου της Ελλάδας για τους σκοπούς εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού

Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα.

Στα Μέρη Β και Γ καταγράφονται οι προτεινόμενες αλλαγές ως προς:

- Τα πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου ή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
- τις εξαιρέσεις από την επιβολή προστίμων της φορολογικής νομοθεσίας λόγω ανηλικότητας
- την απαγόρευση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ, ακόμα και σε «σπαστές» αποδείξεις για την ίδια συναλλαγή,
- τον ορισμό του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ) ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών, αντί των δηλώσεων Ε1
- τις φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις, δηλαδή νέα δυνατότητα χορήγησης εκ των προτέρων ενημέρωσης επιχειρήσεων σε φορολογικά ζητήματα μέσω της ΑΑΔΕ
- τη μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά

Τα Μέρη Δ και Ε προβλέπουν ένα ευρύ φάσμα ρυθμίσεων που αφορούν στα εξής:

- Τη δημιουργία Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων και μεταφορά αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
- Τον τρόπο υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου και τον μη υπολογισμό της ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23.

- Την παράταση εξαίρεσης των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων και την κρατική επιχορήγηση περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών
- Την φορολόγηση δικαιούχων του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών της πρώην εταιρείας «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία»
- Τις αλλαγές στον προσυμβατικό έλεγχο συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας που διενεργούνται, με φορέα ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνισμού και παρακολούθησης της εκτέλεσης, την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία
- Την ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας αρμοδιοτήτων διευθύνουσας υπηρεσίας σε συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας
- Τη μεταβίβαση κυριότητας κοινοτικών κλήρων Αλεξανδρούπολης στο Δημόσιο
- Τις ρυθμίσεις για τις εταιρίες ύδρευσης και Αποχέτευσης, με έμφαση στο προσωπικό των υπηρεσιών αυτών
- Τις ρυθμίσεις φορολογίας και εισφορών πλοίων, την αναπροσαρμογή συντελεστών ειδικής εισφοράς του ν. 29/1975 και πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975, τις απαλλαγές επί ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων καθώς και ρυθμίσεις για καρνάγια και τη διαδικασία παραχώρηση χρήσης υφισταμένων κατασκευών χρησιμοποιούμενων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής από καρνάγιο ή ταρσανά
- Τις προσλήψεις των θυγατρικών εταιρειών της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ, το κίνητρο παραμονής στην εργασία εργαζομένων και τη χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους της, την πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε
- Τη Σύσταση Μητρώου Επιχειρήσεων για διάθεση ψηφιακών αγαθών (eMarketplace)

- Τις διατάξεις e-ΕΦΚΑ που περιλαμβάνουν αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, τον καθορισμό αρμόδιου φορέα υποβολής αίτησης απονομής επικουρικής σύνταξης σε περίπτωση διαδοχικού χρόνου ασφάλισης, τη συνταξιοδότηση πασχόντων από μυασθένειες

Ως προς τα Μέρη Δ' και Ε', δηλαδή τα τμήματα που δεν αφορούν σε φορολογικές ρυθμίσεις, το νομοσχέδιο χαρακτηρίζεται από μια έντονη τάση «ειδικών ρυθμίσεων».

Το ΜΕΡΟΣ Δ' περιλαμβάνει δύο βασικές ομάδες ρυθμίσεων: (α) τη μεταφορά της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και (β) τη δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας συναλλαγών μη εξυπηρετούμενων δανείων. Και οι δύο αυτές ομάδες ρυθμίσεων, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες οργανωτικές και λειτουργικές μεταβολές που προτείνονται προς ψήφιση για τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, εντάσσονται σε μία παρέμβαση που επιδιώκεται στο πεδίο του ιδιωτικού χρέους, σε συνέχεια παλαιότερων παρεμβάσεων, και θα πρέπει, συνεπώς, να αξιολογηθούν τόσο εξ απόψεως συνοχής όσο και εξ απόψεως αποτελεσματικότητας, τόσο οικονομικής όσο και υπό την έννοια της κοινωνικής προστασίας, υπό τις ειδικότερες εκφάνσεις της προστασίας του καταναλωτή, του οφειλέτη/δανειολήπτη και του υποκειμένου δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Αντί για οριζόντιους κανόνες, παρατηρείται η υιοθέτηση εξειδικευμένων πλαισίων για συγκεκριμένους φορείς (Ε.Α.Β., Reform Greece, Ε.ΥΔ.Α.Π.), τα οποία λειτουργούν παράλληλα με το γενικό θεσμικό πλαίσιο. Η νομοθετική αυτή προσέγγιση φαίνεται να επιδιώκει την παροχή αυξημένης διοικητικής ευελιξίας σε στρατηγικούς οργανισμούς, εισάγοντας ωστόσο παρεκκλίσεις από τις πάγιες διαδικασίες του ΑΣΕΠ και των γενικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Η επιλογή αυτή, αν και αιτιολογείται συχνά από την ανάγκη αντιμετώπισης κατεπειγουσών ή ειδικών αναγκών, δημιουργεί ένα πολυεπίπεδο κανονιστικό περιβάλλον που απαιτεί προσεκτική εποπτεία για τη διασφάλιση της θεσμικής ομοιογένειας.

Επιπλέον, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει σειρά διατάξεων που αποσκοπούν στη διευθέτηση εκκρεμοτήτων του παρελθόντος, μέσω αναδρομικών

νομιμοποιήσεων δαπανών, αποζημιώσεων και τεχνικών υποδομών. Οι ρυθμίσεις αυτές παρέχουν μεν λύσεις σε χρονίζοντα ζητήματα, ωστόσο η εκ των υστέρων «θεραπεία» διαδικαστικών αποκλίσεων πρέπει να σταθμίζεται προσεκτικά έναντι των αρχών της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών. Η υιοθέτηση ευνοϊκών φορολογικών καθεστώτων και άμεσων οικονομικών ενισχύσεων σε επιλεγμένους κλάδους στοχεύει στην τόνωση της επιχειρηματικότητας, καθιστά όμως αναγκαία τη διαρκή παρακολούθηση της συμβατότητάς τους με τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Η αναλυτική εξέταση του νομοσχεδίου αναδεικνύει μια σειρά από κρίσιμα σημεία που άπτονται της ορθής, αποτελεσματικής και δίκαιης φορολογικής διακυβέρνησης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της διοικητικής και εταιρικής διαφάνειας.

Η δημιουργία ενός μηχανισμού «δύο ταχυτήτων» με παρεκκλίσεις για ορισμένες μορφές επιχειρήσεων και φορολογικής μεταχείρισης, σε συνδυασμό με εξουσιοδοτικές παραπομπές, δημιουργεί συνθήκες μη ασφάλειας δικαίου. Η συστηματική πλέον παρέκκλιση καταδεικνύει μια τάση εύνοιας προς την ταχύτητα έναντι της αξιοκρατίας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Παρά την έμφαση που δίνεται κυρίως στη διοικητική, τεχνολογική και ελεγκτική διάσταση, η αξιολόγηση του κοινωνικού αντικτύπου των παρεμβάσεων δεν αναδεικνύεται με την ίδια ένταση. Δεν υπάρχει σχετική αναφορά στον κοινωνικό διάλογο και τη συμμετοχή των φορέων στη διαβούλευση, ενώ δεν συνοδεύεται από συγκεκριμένους *ex post* μηχανισμούς αξιολόγησης επιπτώσεων εκ μέρους των κοινωνικών εταίρων ή της κοινωνίας των πολιτών.

Συμπερασματικά, η παρούσα νομοθετική στρατηγική δίνει προτεραιότητα στην ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα μέσω αποκεντρωμένων διαδικασιών και τομεακών εξαιρέσεων. Για να διατηρηθεί η θεσμική ισορροπία, είναι κρίσιμο αυτοί οι ευέλικτοι μηχανισμοί να πλαισιώνονται από ισχυρά πρότυπα λογοδοσίας και διαφάνειας. Η εναρμόνιση των ειδικών αυτών παρεμβάσεων με τις γενικές αρχές της διοικητικής συνέπειας και της αξιοκρατίας αποτελεί τη βασική πρόκληση για τη

διασφάλιση ενός σταθερού και προβλέψιμου περιβάλλοντος για την εθνική οικονομία.

Στο παρόν κεφάλαιο ακολουθούν αναλυτικά οι παρατηρήσεις κατ' άρθρον επί του νομοσχεδίου.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2226 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2025/872 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/16/ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΟ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4170/2013

Άρθρα 3-23

Σύμφωνα με τα άρθρα αυτά, τα μέτρα προσαρμογής στο ενωσιακό δίκαιο περιλαμβάνουν τροποποιήσεις του Ν. 4170/2013 σχετικά με τους ορισμούς, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, την εναρμόνιση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η ενσωμάτωση αυτών των ρυθμίσεων είναι απαραίτητο να εστιάσει στην αποτελεσματική συνεργασία με τις χώρες μέλη και με τρίτες χώρες για την καλύτερη διαχείριση των ενδοομιλικών συναλλαγών και την εναρμόνιση των φορολογικών διαδικασιών. Ειδικά για τα άρθρα 22 και 28, που αφορά τη φορολόγηση και νομιμοποίηση εσόδων από αγοραπωλησίες κρυπτονομισμάτων, απαιτείται συστηματικός έλεγχος και αλγοριθμική αξιολόγηση για την καλύτερη αποτύπωση της τιμής κτήσης και πώλησης των εν λόγω περιουσιακών/επενδυτικών στοιχείων.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4170/2013, ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Άρθρα 32-34

Τα συγκεκριμένα άρθρα περιλαμβάνουν τον ορισμό του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ) ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών, αντί των δηλώσεων Ε1, ενώ επίσης προβλέπουν την προσαρμογή φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με την αξία της ακίνητης περιουσίας και τις μεταβατικές διατάξεις μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του ΜΙΔΑ.

Η Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τις επιφυλάξεις της ως προς τη διαρκή χρησιμοποίηση αλληλεπικαλυπτόμενων μηχανισμών ηλεκτρονικού ελέγχου των περιουσιακών στοιχείων των πολιτών (κτηματολόγιο, Ε9, μητρώο ΤΑΠ, ΜΙΔΑ), οι οποίοι δεν διασυνδέονται και δημιουργούν μεγαλύτερα γραφειοκρατικά βάρη.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ, ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ

Άρθρο 35

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας των χαρακτηρισμένων οχημάτων άμεσης ανάγκης που φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης. Το μέτρο χαρακτηρίζεται ως θετικό εκ μέρους της Ο.Κ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 36

Το συγκεκριμένο άρθρο αναφέρεται στις φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις, δηλαδή τη νέα δυνατότητα χορήγησης εκ των προτέρων ενημέρωσης επιχειρήσεων σε φορολογικά ζητήματα μέσω της ΑΑΔΕ.

Για την επιτυχία του θεσμού των φορολογικών δεσμευτικών απαντήσεων, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι προϋποτίθενται βελτιώσεις σε πέντε βασικούς άξονες:

α) στη μείωση του κόστους πρόσβασης των επιχειρήσεων στον νέο θεσμό, καθώς το προβλεπόμενο ελάχιστο παράβολο των 5000€ κρίνεται ως δυσανάλογα υψηλό και δυνάμενο να αποθαρρύνει μεγάλη μερίδα των επιχειρήσεων από τη χρήση του νέου αυτού εργαλείου,

β) στην εναρμόνιση των προθεσμιών ανταπόκρισης της φορολογικής διοίκησης με τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς και τις ανάγκες των επιχειρήσεων και των επενδυτών για ταχύτητα και άμεση λήψη αποφάσεων,

γ) στην αποσαφήνιση του πλαισίου δεσμευτικότητας ως προς τις ουσιώδεις - και μη - νομοθετικές αλλαγές,

δ) στην βελτίωση του συστήματος δημοσιοποίησης των αποφάσεων, ώστε να καταστεί ευκολότερη η αναζήτηση και εύρεση απαντήσεων από τους φορολογούμενους και συνεπώς να ενισχυθεί η νομική βεβαιότητα, με σκοπό τη σταδιακή μείωση σε μεσοπρόθεσμο διάστημα, του όγκου των ερωτημάτων και των σχετικών αιτήσεων και

ε) στην επανεξέταση των εξαιρέσεων από το πεδίο εφαρμογής για την αποτελεσματική κάλυψη σύνθετων διασυννοριακών δομών.

στ) στη θεσμοθέτηση μειωμένου ή κλιμακωτού παραβόλου για ΜμΕ, βάσει κύκλου εργασιών ή νομικής μορφής.

ζ) στην εξέταση πρόβλεψης απαλλαγής ή συμβολικού παραβόλου για ατομικές επιχειρήσεις.

Άρθρο 37

Το άρθρο περιλαμβάνει αλλαγές σε πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου ή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και την εξαίρεση από την επιβολή προστίμων της φορολογικής νομοθεσίας λόγω ανηλικότητας. Η διάταξη κινείται σε θετική κατεύθυνση, υλοποιώντας βασικές προτάσεις της Διαρκούς Επιτροπής για την Αρρωγή της Φορολογικής Πολιτικής.

Παρότι η καθιέρωση ενιαίου προστίμου 100 ευρώ για εκπρόθεσμες μηδενικές ή πιστωτικές δηλώσεις παρακρατούμενου φόρου ή Φ.Π.Α (έναντι των παλαιότερων 250€ ή 500€) αποτελεί θετικό βήμα εξορθολογισμού, εξακολουθούν να εγείρονται ζητήματα παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας, καθώς καταλαμβάνονται και περιπτώσεις όπου η υποβολή των σχετικών δηλώσεων είναι προαιρετική.

Εξάλλου, το άρθρο 53 ΚΦΔ εξακολουθεί να μην διακρίνει μεταξύ:

1. υποχρεωτικής και
2. προαιρετικής υποβολής δηλώσεων,

με αποτέλεσμα να συνεχίζει να υφίσταται νομικός κίνδυνος επιβολής προστίμων σε δηλώσεις που εκ του νόμου δεν υποχρεούνται σε υποβολή (π.χ. μηδενικές παρακρατήσεις, βάσει Α.1101/2019).

Η πρόταση της μη επιβολής ποινής αυτή είναι απολύτως συμβατή με:

1. τις αρχές νομιμότητας του φόρου (άρθρο 78 Συντ.),
2. πάγια διοικητική και νομολογιακή πρακτική (ΔΕΔ).

Άρθρο 38

Η διάταξη αυτή επεκτείνει την απαγόρευση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ, ακόμα και σε «σπαστές» αποδείξεις για την ίδια συναλλαγή. Ενώ η διάταξη αποκοπεί στη διεύρυνση των συναλλαγών με ηλεκτρονικά μέσα, εντούτοις δεν απαντά στο σκέλος της πραγματικής φοροδιαφυγής,

ούτε διαμορφώνει κίνητρα για την πάταξή της, ενώ αναμένεται να συναντήσει σημαντικές δυστοκίες κατά την εφαρμογή της.

Η αντικατάσταση του όρου «φορολογικό στοιχείο» από τον όρο «συναλλαγή» συνιστά ουσιώδη μεταβολή. Η νέα διατύπωση εξαλείφει τη δυνατότητα τεχνητού κατακερματισμού, ωστόσο δημιουργεί αυξημένη αβεβαιότητα για τις εμπορικές συναλλαγές (ιδίως στον λιανικό τομέα), με κίνδυνο την αυξημένη έκθεση των επιχειρήσεων σε πρόστιμα χωρίς σαφή υπαιτιότητα και τη δυσκολία απόδειξης καλής πίστης σε πολυσύνθετες εμπορικές πράξεις.

Σε κάθε περίπτωση, προτείνονται η έκδοση ερμηνευτικής εγκυκλίου πριν από την έναρξη ισχύος, καθώς και η πρόβλεψη μεταβατικού διαστήματος προσαρμογής και διοικητικής επιείκειας.

Θα πρέπει μεταξύ άλλων να επισημανθεί ότι στις εξαιρούμενες περιπτώσεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές αστοχίες των διατραπεζικών πληροφοριακών συστημάτων, η διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας των διαδικτυακών υπηρεσιών, όπως επίσης θα πρέπει να υπάρξουν πρόνοιες για τις προμήθειες των διατραπεζικών συναλλαγών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 40

Η διάταξη επιτρέπει την αμφισβήτηση του ετήσιου ελάχιστου εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω ανηλικότητας, η ΟΚΕ θεωρεί ότι η ρύθμιση έχει θετική διάσταση

Άρθρο 41

Η διάταξη προβλέπει μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά.

Οι ειδικές ρυθμίσεις για πωλητές λαϊκών αγορών και ανήλικους κρίνονται ορθές και απολύτως αναγκαίες, ωστόσο αναδεικνύουν τη θεμελιώδη αδυναμία του συστήματος ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος ως οριζόντιου μέτρου.

Η ανάγκη συνεχών εξαιρέσεων επιβεβαιώνει ότι το σύστημα δεν αντανακλά την πραγματική φοροδοτική ικανότητα και πλήττει δυσανάλογα μικρές και ευάλωτες οντότητες.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η αξιολόγηση που ακολουθεί επικεντρώνεται στα βασικότερα σημεία των ρυθμίσεων των **άρθρων 42 έως και 56** του σχεδίου νόμου, με την επισήμανση ότι αυτή πραγματοποιείται χωρίς να έχει τεθεί υπ' όψιν η αιτιολογική έκθεση των ανωτέρω διατάξεων.

Σύμφωνα με το **άρθρο 42**, σκοπός των διατάξεων του Μέρους Δ΄ είναι η καθιέρωση σαφούς και αποτελεσματικού πλαισίου για την πιστοληπτική αξιολόγηση των φυσικών και νομικών προσώπων και την παρακολούθηση των συναλλαγών που αφορούν σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια, με στόχο την πρόληψη και την αποτροπή της αύξησης των μη εξυπηρετούμενων και ληξιπρόθεσμων οφειλών. Περαιτέρω, σύμφωνα με το **άρθρο 43**, αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η μεταφορά των αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η προσαρμογή των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας, της οργανωτικής διάρθρωσης και της στελέχωσής της, καθώς και η πρόβλεψη λοιπών αναγκαίων ρυθμίσεων για την εύρυθμη λειτουργία της.

Τέλος, σύμφωνα με το **άρθρο 44**, σε συνδυασμό με το **άρθρο 56**, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται η Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και τα **άρθρα 66 έως 110** του ν. 4972/2022 περί σύστασης και λειτουργίας της Αρχής αυτής.

Επί των διατάξεων που αφορούν την πιστοληπτική αξιολόγηση

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, καταργείται η Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, που είχε συσταθεί με τον ν. 4972/2022, πριν ουσιαστικά λειτουργήσει, και οι αρμοδιότητές της μεταφέρονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και, συγκεκριμένα, στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Το γεγονός αυτό σηματοδοτεί, αφενός, μία στρατηγική στροφή από την ανάθεση των σχετικών αρμοδιοτήτων σε ανεξάρτητη αρχή προς μία κεντροποίηση, αφετέρου, μία de facto αμφισβήτηση της αρχικής ρύθμισης, είτε υπό όρους κατάλληλου σχεδιασμού είτε υπό όρους επαρκούς υποστήριξης και υλοποίησης.

Η δημιουργία μίας Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης για τον Δημόσιο Τομέα υπαγορεύθηκε από την ανάγκη αντιμετώπισης της ασύμμετρης πληροφόρησης που υπήρχε ως προς τα ζητήματα της φερεγγυότητας και της πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων και της «στεγανοποίησης» μεταξύ πιστωτών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που δεν επέτρεπαν την ευχερή αξιολόγηση με σφαιρικό τρόπο. Ωστόσο, επειδή ακριβώς τα δεδομένα αυτά είναι ιδιαίτερος σημαντικά για τα υποκείμενά τους, ο φορέας που τα συλλέγει, κατέχει και επεξεργάζεται πρέπει να φέρει όλα τα εχέγγυα ανεξαρτησίας, αμεροληψίας και ακεραιότητας (συμπεριλαμβανομένης και της ακεραιότητας και ασφάλειας των συστημάτων του). Η επιλογή της μορφής μίας ανεξάρτητης αρχής αποσκοπούσε ακριβώς σε αυτούς τους στόχους. Επομένως, με τη μεταφορά των δεδομένων και αρμοδιοτήτων στο Υπουργείο, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην εξασφάλιση της προστασίας των υποκειμένων των δεδομένων αυτών από κάθε είδους αθέμιτες πρακτικές. Εξάλλου, η μετάβαση από τη μορφή της ανεξάρτητης αρχής σε στενά κρατικό φορέα (Υπουργείο), για αρμοδιότητες με χαρακτηριστικά όπως οι υπό κρίση, συνιστά αντίστροφη πορεία από την τάση των τελευταίων ετών, με την ενίσχυση των ανεξάρτητων αρχών (ελεγκτικών, ρυθμιστικών κ.α.), η οποία είχε υπαγορευθεί από τη λογική των checks and balances.

Ως αμιγώς νομοτεχνικό σχόλιο στο **άρθρο 44**, θα πρέπει να διευκρινισθεί ποια η προστιθέμενη αξία της ενδεικτικής αναφοράς αρμοδιοτήτων της καταργούμενης αρχής που μεταφέρονται προς τη γενική γραμματεία («ιδίως»), από τη στιγμή που η εν λόγω διάταξη αναφέρει ρητά ότι μεταφέρεται «το σύνολο των αρμοδιοτήτων».

Εάν, δηλαδή, η αναφορά αυτή συνδέεται και με σκοπούμενη τροποποίηση των αρμοδιοτήτων που θα ασκούνται στο νέο πλαίσιο. Προκειμένου να υλοποιηθεί η μεταφορά αυτή, το σχέδιο νόμου εισάγει και οργανωτικές διατάξεις.

Έτσι στο **άρθρο 45** ρυθμίζεται η σύσταση, διάρθρωση, οι αρμοδιότητες και η στελέχωση της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών, δηλαδή της νέας Διεύθυνσης που συστήνεται στη ΓΓΧΤΔΙΧ, προκειμένου να ασκήσει τις μεταφερόμενες δραστηριότητες, ως επιχειρησιακός βραχίονας του νέου συστήματος. Από τις πλέον κρίσιμες αρμοδιότητες της νέας Διεύθυνσης, υπό το πρίσμα της απαιτούμενης προστασίας και ακεραιότητας που αναφέραμε ανωτέρω, είναι η εξαγωγή και η ανταλλαγή πιστοληπτικής βαθμολόγησης, καθώς και η διαχείριση ενστάσεων. Σε ένα σύστημα όπου ένας αλγόριθμος θα καθορίζει τη φερεγγυότητα εκατομμυρίων πολιτών και επιχειρήσεων, η δυνατότητα αμφισβήτησης της βαθμολογίας αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα αυτής της διαδικασίας θα εξαρτηθεί από τη διαφάνεια του αλγορίθμου, θέμα για το οποίο το άρθρο 46 προβλέπει τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης επιπτώσεων σύμφωνα με τον νόμο για την Τεχνητή Νοημοσύνη.

Η υλοποίηση του συστήματος βασίζεται σε μια σειρά από κοινές υπουργικές αποφάσεις που θα καθορίσουν τις τεχνικές λεπτομέρειες ενός σημαντικού πλήθους ζητημάτων. Εν προκειμένω, καίτοι ως ένα σημείο εύλογη, η μετάθεση μεγάλου μέρους της ρύθμισης τόσων κρίσιμων ζητημάτων σε δευτερογενή νομοθεσία, δημιουργεί μία επιφύλαξη ως προς την συνολική αξιολόγηση του νομοσχεδίου σε έναν μελλοντικό χρόνο όπου θα εκδοθούν οι εν λόγω αποφάσεις.

Σε κάθε περίπτωση, ο κανονιστικός νομοθέτης -πέραν της αποτελεσματικότητας του ίδιου του συστήματος, ιδίως μέσα και από την ηλεκτρονική διασύνδεση των φορέων του δημοσίου- θα πρέπει να κινηθεί και με γνώμονα την αποτελεσματική προάσπιση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τη διαφάνεια και την ακεραιότητα του συστήματος.

Το **άρθρο 47** εισάγει μια κρίσιμη δικλείδα: «μέχρι την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης έναρξης λειτουργίας του συστήματος, οι παραγόμενες βαθμολογήσεις δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα». Αυτό υποδηλώνει μια

περίοδο δοκιμαστικής λειτουργίας, όπου το σύστημα θα βαθμονομείται χωρίς να επηρεάζει άμεσα την οικονομική ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων. Παρόλα αυτά, η μελλοντική επίδραση των βαθμολογιών αυτών στην πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό είναι δεδομένη, καθώς οι τράπεζες θα έχουν πρόσβαση στην «ενοποιημένη βαθμολόγηση» που θα συνδυάζει δημόσια και ιδιωτικά δεδομένα.

Επί των διατάξεων που αφορούν τις συναλλαγές επί Μ.Ε.Δ.

Με το **άρθρο 48** εισάγεται στον νόμο 5072/2023 το άρθρο 24Α, το οποίο προβλέπει τη δημιουργία της «Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων». Πρόκειται για μια «ψηφιακή» παρέμβαση στη δευτερογενή αγορά δανείων, η οποία στοχεύει στη μετατροπή της ΓΧΤΔΙΧ σε έναν κεντρικό πληροφοριακό κόμβο για όλες τις πωλήσεις χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ. Ο στόχος που τίθεται είναι διττός: η πληροφόρηση επί των συναλλαγών και η διευκόλυνση της πώλησης χαρτοφυλακίων.

Η οικονομική σκοπιά της πλατφόρμας εστιάζει στη μείωση του κόστους συναλλαγών και στην προσέλκυση περισσότερων επενδυτών στη δευτερογενή αγορά. Η διευκόλυνση αυτή και το «άνοιγμα» της αγοράς που επιχειρείται, ωστόσο, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και την κοινωνική σκοπιά, να συνδυάζεται δηλαδή με δικλίδες προστασίας των συμφερόντων των δανειοληπτών και εργαλεία αποτελεσματικών και βιώσιμων ρυθμίσεων. Επομένως και εδώ είναι κρίσιμο το πως θα εξειδικευθούν οι νέες ρυθμίσεις μέσω της δευτερογενούς νομοθεσίας, αλλά και το πως το πλαίσιο που αφορά το ιδιωτικό χρέος θα αποκτήσει την απαιτούμενη ολιστικότητα και συνοχή.

Σε κάθε περίπτωση, και στις δύο ομάδες ρυθμίσεων (πιστοληπτική αξιολόγηση – συναλλαγές Μ.Ε.Δ.) εμφανίζεται το δίπολο της οικονομικής αποτελεσματικότητας και της κοινωνικής προστασίας, το οποίο τελεί εκ των πραγμάτων σε ένταση αναζητώντας την «χρυσή» ισορροπία.

Επί των διατάξεων που αφορούν οργανωτικές ρυθμίσεις της ΓΧΤΔΙΧ

Με τα **άρθρα 50-52** εισάγονται ρυθμίσεις για την αναδιάρθρωση της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, στη λογική της παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών. Ως επιχειρησιακοί στόχοι τίθενται ο

επιχειρησιακός σχεδιασμός, ο συντονισμός και η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ο συντονισμός για τη συγκέντρωση και τη διάχυση πληροφοριακού υλικού, η παροχή πληροφόρησης προς πολίτες και επιχειρήσεις, καθώς και η εξασφάλιση της εύρυθμης επιχειρησιακής λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων, ηλεκτρονικών πλατφορμών και εργαλείων.

Σημαντική, εν προκειμένω, είναι η σύσταση Τμήματος Διερεύνησης Καταγγελιών σε Θέματα Χρηματοοικονομικών και Ιδιωτικού Χρέους με αρμοδιότητες την υποδοχή, εξέταση και διερεύνηση καταγγελιών πολιτών και επιχειρήσεων σχετικά με την εφαρμογή του ν. 5072/2023, την αξιολόγηση ευρημάτων και τη διαβίβαση υποθέσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες ή εποπτικές αρχές και την παρακολούθηση της προόδου και ολοκλήρωσης αυτών, τη δημιουργία και την τήρηση μητρώου καταγγελιών, την παραγωγή στατιστικών, αναφορών και δεικτών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος. Ωστόσο, το ερώτημα παραμένει αν το τμήμα αυτό θα έχει την πραγματική ισχύ να προωθήσει κυρώσεις ή αν θα περιορίζεται σε αμιγώς διαμεσολαβητικό ρόλο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το **άρθρο 53**, οι ανωτέρω διατάξεις έχουν πολύ περιορισμένη χρονική ισχύ, καθώς ισχύουν το αργότερο έως την 30-06-2026, γεγονός που δημιουργεί και την εύλογη απορία γιατί δεν αναμένεται η τροποποίηση του π.δ. 142/2017, κάτι που θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί, ιδίως ενόψει του κρίσιμου ρόλου που καλείται να επιτελέσει η Διεύθυνση αυτή, η μεταβατικότητα της οποίας ενδέχεται να δημιουργήσει ανασφάλεια και μία τάση μετάθεσης αποφάσεων και σχεδιασμών για το μέλλον.

ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Επί των διατάξεων που αφορούν την ΕΛΣΤΑΤ

Το **άρθρο 57** επιφέρει τροποποιήσεις στις αρμοδιότητες του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, και συγκεκριμένα ως προς το ζήτημα της δικαστικής εκπροσώπησης, που πλέον ασκείται από το Ν.Σ.Κ. Επίσης, προστίθεται η αρμοδιότητα του Προέδρου να

υποβάλλει ερωτήματα στο Ν.Σ.Κ., και να αποδέχεται ή όχι τις γνωμοδοτήσεις που εκδίδονται επ' αυτών. Παράλληλα, με το **άρθρο 58** συστήνεται στην ΕΛΣΤΑΤ Γραφείο Ν.Σ.Κ. συμβάλλοντας στην ενίσχυση της νομικής υποστήριξης και θωράκισης της Αρχής.

Επί των διατάξεων που αφορούν την ΕΕΣΥΠ

Με το **άρθρο 59** επεκτείνεται το φυσικό αντικείμενο του Υπερταμείου (πρώην ΤΑΙΠΕΔ) σχετικά με την ωρίμανση και διενέργεια διαδικασιών για την αξιοποίηση ακινήτων. Παράλληλα, με το **άρθρο 60**, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την παρακράτηση ποσοστού του τιμήματος για την κάλυψη διοικητικών δαπανών και λειτουργικών εξόδων του Υπερταμείου και ειδικότερα ως προς την κάλυψη των γενικών διοικητικών δαπανών και των λειτουργικών εξόδων που πραγματοποιούνται για τις ανάγκες επίτευξης του σκοπού του άρθρου 5Α του ν. 3986/2011, δηλαδή σχετικά με την παρακολούθηση εκτέλεσης συμβάσεων.

Οι πιο σημαντικές ρυθμίσεις εντοπίζονται στο **άρθρο 61**, με το οποίο συμπληρώνεται το άρθρο 130 του ν. 4799/2021 περί Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας. Αρχικά, ορίζεται ότι για τις Συμβάσεις για τις οποίες έχει ορισθεί το Υπερταμείο ως φορέας ωρίμανσης και διενέργειας του διαγωνισμού, καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων και οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 200 του ν. 4820/2021, περί προσυμβατικού ελέγχου ήδη κατά το στάδιο της προδικασίας, εφόσον κρίνει ότι λόγοι ασφάλειας του δικαίου επιβάλλουν να μην συνεχισθεί η διαγωνιστική διαδικασία χωρίς να έχει προηγουμένως διαγνωσθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο η νομιμότητα των πράξεων που συνθέτουν την ανωτέρω φάση. Στην περίπτωση αυτή δύναται να ζητά από το αρμόδιο κλιμάκιο να ασκεί προσυμβατικό έλεγχο σχεδίου διακήρυξης.

Περαιτέρω, προβλέπεται ειδικός ρόλος για το Τ.Ε.Ε. για τις συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, για τις οποίες το Υπερταμείο διενεργεί την ωρίμανση, τις διαγωνιστικές διαδικασίες και την παρακολούθηση της εκτέλεσης αυτών. Συγκεκριμένα, το Τ.Ε.Ε. δύναται να ορίζεται ως διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία. Το Τ.Ε.Ε. ορίζει τους αρμόδιους μηχανικούς

από μητρώο που καταρτίζει και τηρεί, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα αυτών. Παράλληλα, προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Τ.Ε.Ε. που να ρυθμίζει ειδικότερα θέματα.

Αυτό σημαίνει ότι ο παραδοσιακός ρόλος των τεχνικών υπηρεσιών των Υπουργείων και των λοιπών αναθετουσών αρχών μεταφέρεται σε έναν φορέα εκτός της αναθέτουσας αρχής ή του δημοσίου. Με τον τρόπο αυτό, προφανώς, επιδιώκεται να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα που δημιουργεί συχνά η υποστελέχωση των υπηρεσιών.

Παράλληλα, δημιουργείται επαγγελματική ύλη για τους ιδιώτες μηχανικούς – μέλη του Τ.Ε.Ε., αυξάνοντας όμως το κόστος του έργου κατά το ύψος της αμοιβής τους. Προσοχή θα πρέπει να δοθεί σε τυχόν ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς το Τ.Ε.Ε. είναι υβριδικός φορέας και επιτελεί παράλληλους ρόλους που ίσως τέμνονται.

Σημειώνεται ότι ήδη με τον ν. 4782/2021 είχε προβλεφθεί η δυνατότητα άσκησης επίβλεψης του έργου από ιδιωτικούς φορείς (ΙΦΕ) επιβεβαιώνοντας την τάση “outsourcing” υπηρεσιών που σχετίζονται με δημόσια έργα (από τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση, η προτεινόμενη ρύθμιση συνδεόταν με την αντιμετώπιση της ελλιπούς τεχνικής επάρκειας των αναθετουσών αρχών σε αριθμό και ειδικότητες τεχνικού προσωπικού, για την παρακολούθηση, επίβλεψη και εποπτεία δημόσιας σύμβασης έργου).

Άρθρο 65

Η διάταξη επιτρέπει στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. την κεφαλαιοποίηση του ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού της με εξαιρετικά χαμηλό συντελεστή φόρου εισοδήματος πέντε τοις εκατό (5%). Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται κάθε περαιτέρω φορολογική υποχρέωση της εταιρείας και των μετόχων της, ενώ η κεφαλαιοποίηση απαλλάσσεται πλήρως από τον φόρο μερισμάτων. Πρόκειται για μια προνομιακή ρύθμιση που ενισχύει την καθαρή θέση της εταιρείας με ελάχιστο φορολογικό κόστος, γεννώντας ερωτήματα για τη σκοπιμότητα μιας τέτοιας ρύθμισης υπό το πρίσμα της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Άρθρα 67-70

Η θεσμοθέτηση προσλήψεων Γενικών Διευθυντών με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και η ρητή εξαίρεσή τους από το ανώτατο όριο αποδοχών του δημόσιου τομέα εισάγει μια αδικαιολόγητη απόκλιση από τη μισθολογική ομοιογένεια των φορέων γενικής κυβέρνησης. Παράλληλα, η δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού αορίστου χρόνου «κατά παρέκκλιση» του νόμου για το ΑΣΕΠ (ν. 4765/2021) υπονομεύει το ενιαίο σύστημα αξιοκρατίας, καθώς η ανεξάρτητη αρχή περιορίζεται σε έναν απλό έλεγχο νομιμότητας εντός ασφυκτικών προθεσμιών. Η εισαγωγή υποκειμενικών κριτηρίων σε συνδυασμό με την τεκμαιρόμενη σύμφωνη γνώμη του ΑΣΕΠ μετά την παρέλευση δέκα ημερών, αυξάνει τον κίνδυνο αδιαφανών διαδικασιών επιλογής.

Άρθρα 71-72

Η σταθερή ετήσια προσαύξηση 4% για την περίοδο 2026-2030 στερείται σύνδεσης με την πραγματική οικονομική κατάσταση της ναυτιλίας ή άλλους αντικειμενικούς δείκτες. Η απουσία τεκμηριωμένης μελέτης επιπτώσεων καθιστά τη ρύθμιση καθαρά εισπρακτική, με κίνδυνο να πλήξει την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού νηολογίου.

Άρθρο 73

Η τροποποίηση του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα επεκτείνει τις απαλλαγές από δασμούς και ΦΠΑ στα είδη εφοδιασμού επιβατηγών πλοίων, ανεξαρτήτως του τελικού τους προορισμού ή των ενδιάμεσων λιμένων εφοδιασμού. Η πλήρης απελευθέρωση της απαλλαγής, χωρίς την προϋπόθεση εκτέλεσης διεθνών πλόων για όλες τις κατηγορίες, διευρύνει σημαντικά το πεδίο των φοροαπαλλαγών στον κλάδο της κρουαζιέρας. Η ρύθμιση αυτή, αν και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα του κλάδου, στερεί το Δημόσιο από έσοδα που σε άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες θεωρούνται δεδομένα. Συνεπώς, ενδέχεται να δημιουργηθούν απώλειες δημοσίων εσόδων και κίνδυνοι καταστράτηγησης.

Άρθρο 74

Η διάταξη επιτρέπει την παραχώρηση χρήσης αυθαίρετων έργων στον αιγιαλό και την παραλία που κατασκευάστηκαν μέχρι το 2011, ακόμη και αν εκκρεμούν πρωτόκολλα

κατεδάφισης. Η ρύθμιση αυτή συνιστά μια μορφή έμμεσης «αμνηστίας» για παραβάσεις σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες ζώνες, παρακάμπτοντας την θεμιτή προστασία του δημόσιου κτήματος. Επιπλέον, η αποδοχή υπεύθυνων δηλώσεων μηχανικών ως αποδεικτικών μέσων αντί για αντικειμενικά δημόσια έγγραφα, ενδέχεται να διευκολύνει την καταχρηστική νομιμοποίηση εγκαταστάσεων. Ανακύπτουν σοβαρά περιβαλλοντικά και συνταγματικά ζητήματα (προστασία αιγιαλού) και πρέπει να εξεταστούν τα κριτήρια, ενώ το χρονικό κατώφλι για παλαιά ακίνητα πρέπει να μετατεθεί σε προηγούμενα έτη.

Άρθρο 75

Η απαγόρευση χρήσης μετρητών για συναλλαγές άνω των 500€ δεν συνοδεύεται από ειδικές πρόνοιες για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ή περιοχές με περιορισμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής. Η παροχή ευρείας εξουσιοδότησης στον Υπουργό για τον καθορισμό εξαιρέσεων μεταθέτει κρίσιμα στοιχεία της ρύθμισης σε δευτερογενές επίπεδο, περιορίζοντας τη διαφάνεια και την προβλεψιμότητα της διάταξης. Ακόμη, η ρύθμιση φαίνεται να απέχει από την εμπορική πραγματικότητα, ιδίως σε τομείς όπως ο τουρισμός και το λιανεμπόριο, όπου η χρήση μετρητών παραμένει διαδεδομένη (π.χ. από επισκέπτες εκτός της ζώνης του Ευρώ). Εκτός των άλλων, φαίνεται ότι η ποινή θα δύναται να επιβάλλεται ευκολότερα σε εκείνον που εκδίδει κατετμημένες αποδείξεις, αποκαλύπτοντας φορολογητέα ύλη και αποδίδοντας μάλιστα τους σχετικούς φόρους.

Άρθρα 76-77

Η θέσπιση τριετούς καθεστώτος ενίσχυσης για την κάλυψη του μηνιαίου κόστους προς τον πάροχο δικτύου (Digea) αποτελεί μια απευθείας επιδότηση λειτουργικών δαπανών ιδιωτικών επιχειρήσεων. Παρόλο που η ενίσχυση παρουσιάζεται ως «ήσσονος σημασίας» (*de minimis*), η καθολική κάλυψη του κόστους ψηφιακής εκπομπής για όλους τους σταθμούς εγείρει ερωτήματα σχετικά με την τήρηση των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ. Η επιλογή του κράτους να υποκαταστήσει την υποχρέωση πληρωμής των σταθμών προς έναν ιδιώτη πάροχο δικτύου αποτελεί μια ιδιαίτερα ασυνήθιστη παρέμβαση στην αγορά.

Άρθρο 79

Το άρθρο νομιμοποιεί εκπτώσεις λόγω τζίρου για τις οποίες οι επιχειρήσεις δεν είχαν τηρήσει την υποχρέωση γνωστοποίησης στην εφορία τέσσερις μήνες πριν από την πραγματοποίησή τους. Η ρύθμιση καταλαμβάνει όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών και των δικαστηρίων, «θεραπεύοντας» ουσιαστικά τυπικές παραβάσεις που θα οδηγούσαν σε πρόστιμα και απόρριψη των εκπτώσεων. Πρόκειται για μια σαφή αναδρομική διευκόλυνση επιχειρήσεων που βρίσκονται υπό έλεγχο για φορολογικές περιόδους πριν από το 2023. Η εκ των υστέρων «θεραπεία» μη τήρησης προϋποθέσεων υπονομεύει τη φορολογική συμμόρφωση. Συνεπώς, ενδέχεται να πλήξει την αρχή της ίσης μεταχείρισης για συνεπείς φορολογούμενους.

Άρθρο 83

Η διεύρυνση της δυνατότητας του Δημοσίου να χρηματοδοτεί «διεθνείς οντότητες» και «δεξαμενές σκέψης» (think tanks) με εκούσιες εισφορές στερείται συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης και διαφάνειας. Η καταβολή ενισχύσεων βάσει απλών αποφάσεων των διοικήσεων αυτών των οντοτήτων, χωρίς σαφή περιγραφή του οφέλους για το δημόσιο συμφέρον, εγκυμονεί κινδύνους σπατάλης πόρων. Η δαπάνη αυτή βαρύνει απευθείας τους προϋπολογισμούς των Υπουργείων, καθιστώντας την ανέλεγκτη ως προς το παραγόμενο αποτέλεσμα, αλλά και την σκοπιμότητά τους.

Άρθρο 88

Η διάταξη εισάγει αναδρομική νομιμοποίηση αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν το 2011 εκτός του ισχύοντος τότε κανονιστικού πλαισίου, γεγονός που εγείρει ζητήματα ασφάλειας δικαίου και συνέπειας της έννομης τάξης. Η πρόβλεψη ότι τα επιπλέον ποσά «δεν αναζητούνται» δημιουργεί ενδεχόμενη άνιση μεταχείριση έναντι άλλων δικαιούχων και υπονομεύει την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η σημαντική χρονική απόσταση μεταξύ της καταβολής και της νομοθετικής ρύθμισης ενισχύει την εντύπωση αποσπασματικής παρέμβασης, χωρίς επαρκή τεκμηρίωση σκοπιμότητας.

Άρθρο 89

Η διάταξη νομιμοποιεί εκ των υστέρων διαγωνιστικές διαδικασίες που διεξήχθησαν με κανονισμούς του 1974, παρακάμπτοντας τον σύγχρονο Κώδικα Κοινοφελών Περιουσιών (ν. 4182/2013). Η οριζόντια αυτή εξαίρεση, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο βρίσκονται τα έργα, πλήττει την αρχή της διαφάνειας και της ενιαίας αντιμετώπισης των κληροδοτημάτων.

Άρθρο 90

Η τροποποίηση των ελάχιστων προσόντων, ιδίως με την κατάργηση της εξειδικευμένης πενταετούς εμπειρίας σε ζητήματα που σχετίζονται με την αποστολή της Επιτροπής, υποβαθμίζει το επίπεδο της θέσης.

Άρθρο 92

Η μείωση του απαιτούμενου χρόνου υπηρεσίας για την προαγωγή στους ανώτατους βαθμούς του ΝΣΚ (Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Πάρεδρος) αλλοιώνει ανατιολόγητα την ιεραρχική εξέλιξη και την εμπειρία που απαιτείται για αυτές τις θέσεις ευθύνης.

Άρθρο 93

Η διάταξη «ερμηνεύει» αναδρομικά ότι οι καταργήσεις κρατήσεων υπέρ Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και Ε.Μ.Π. ισχύουν μόνο για συμβάσεις που προκηρύχθηκαν μετά το 2014 και το 2016 αντίστοιχα . Αυτή η παρέμβαση επιλύει νομοθετικά υπέρ των ταμείων εκκρεμείς δικαστικές αμφισβητήσεις από εργολάβους, επιβάλλοντας αναδρομικές επιβαρύνσεις σε παλαιότερα έργα.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 98

Το άρθρο 98 εξαιρεί τις θυγατρικές της Ε.Α.Β. από τους κανόνες των δημοσίων επιχειρήσεων και του δημοσίου λογιστικού, δημιουργώντας μια ζώνη περιορισμένου ελέγχου για κρατικά κεφάλαια.

Άρθρα 100 - 101

Η δυνατότητα πρόσληψης εν αποστρατεία στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων στην Ε.Α.Β. με εξαίρεση από τους κανόνες περί μείωσης σύνταξης των απασχολούμενων συνταξιούχων αποτελεί μια εξαίρεση (εν μέρει δικαιολογημένη) από τη γενική ασφαλιστική νομοθεσία. Ταυτόχρονα, η αναδρομική νομιμοποίηση καταβολών για «κίνητρο παραμονής» που είχαν δοθεί κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας περί ανωτάτων ορίων αποζημιώσεων, επιβεβαιώνει μια πρακτική «συγχώρεσης» παράτυπων δαπανών σε κρατικές βιομηχανίες. Οι διατάξεις αυτές δημιουργούν εργαζόμενους και συνταξιούχους «δύο ταχυτήτων», ανάλογα με τον φορέα στον οποίο απασχολούνται.

Άρθρα 104-106

Η μετατροπή θέσης δημοσιογράφου σε αορίστου χρόνου και η δυνατότητα απόσπασης προσωπικού κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας δεν προωθούν την διαφάνεια και την ισοτιμία στις διαδικασίες προσλήψεων. Οι διατάξεις αυτές επιτρέπουν τη στελέχωση ενός νεοσύστατου φορέα με αδιαφανείς όρους, παρακάμπτοντας τις γενικές δικλίδες ασφαλείας του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 115

Η δημιουργία του πληροφοριακού συστήματος στατιστικών στοιχείων φοιτητών των Α.Ε.Ι. αποτελεί μια ορθή στρατηγική επιλογή, καθώς η χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής απαιτεί αξιόπιστα, πρωτογενή δεδομένα που υπερβαίνουν την απλή καταγραφή αριθμών. Ωστόσο, κρίνεται απαραίτητο να εξειδικευτούν οι κατηγορίες των δεδομένων ήδη στο σώμα του νόμου και όχι μόνο μέσω μελλοντικών αποφάσεων. Παράλληλα, ενώ η διαλειτουργικότητα είναι ορθά θεσμοθετημένη, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι το νέο σύστημα θα αντλεί πληροφορίες που υπάρχουν ήδη σε άλλες βάσεις του Δημοσίου (π.χ. στοιχεία κοινωνικής πρόνοιας ή απασχόλησης), τηρώντας την αρχή «μόνον άπαξ» (once-only principle). Με αυτόν τον τρόπο, το σύστημα δεν θα είναι απλώς ένας ακόμη στατιστικός κόμβος, ούτε θα επιβαρύνει με επιπλέον φόρτο εργασίας τα ιδρύματα ή/και τους φοιτητές, αλλά αντίθετα θα αποτελέσει ένα δυναμικό εργαλείο που θα τροφοδοτεί τον κοινωνικό

διάλογο, συνδέοντας την τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.

Άρθρο 116

Με την μεταβατική αυτή διάταξη προβλέπεται παράταση χρονικού ορίου συμμετοχής αποφοίτων ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης, εκπαιδευτικής βαθμίδας επιπέδου 5 (πρώην ΙΕΚ) σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης έως και το τέλος του 2027. Αν και η ρύθμιση κρίνεται ορθή, διότι διευκολύνει τμήμα των σπουδαστών να ολοκληρώσουν τον εκπαιδευτικό κύκλο λαμβάνοντας τη σχετική πιστοποίηση, ωστόσο καταδεικνύει τα σημαντικά οργανωτικά κενά στον τομέα της κατάρτισης στην Ελλάδα, απόρροια μιας διαχρονικής αβελτηρίας που αφορά συνολικά στη λειτουργία των ΣΑΕΚ και αντανακλάται στο πρόγραμμα σπουδών, το εκπαιδευτικό υλικό και περιεχόμενο των εξετάσεων, τους χρόνους εξέτασης, την επιλογή των εκπαιδευτών.

Άρθρο 118

Ιδιαίτερες επιφυλάξεις εκφράζονται για την έναρξη ισχύος του άρθρου 33 (προσαύξηση φόρου ακίνητης περιουσίας) αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2022. Η επιβολή ή προσαύξηση φόρων για παρελθόντα έτη έρχεται σε σύγκρουση με τη συνταγματική αρχή της ασφάλειας δικαίου και δημιουργεί απρόβλεπτα βάρη στους πολίτες.

Το φορολογικό σύστημα αποτελεί βασικό πυλώνα της δημοσιονομικής διαχείρισης και της άσκησης οικονομικής πολιτικής. Ιδίως κατά τα τελευταία χρόνια έχει αναδειχθεί σε κύριο εργαλείο οικονομικής πολιτικής, με σημαντικές επιπτώσεις στη σύνθεση των δημοσίων εσόδων, στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, στις επενδύσεις και στην ιδιωτική κατανάλωση. Παρά τις επιμέρους βελτιώσεις που εισήχθησαν, η αποτελεσματική εισπρακτική λειτουργία του συστήματος χωρίς ανταποδοτικά χαρακτηριστικά επιβραδύνει τον αναπτυξιακό σχεδιασμό των επιχειρήσεων και τον οικονομικό προγραμματισμό των νοικοκυριών.

Οι προτάσεις της Ο.Κ.Ε. στην παρούσα αξιολόγηση, όπως και σε αντίστοιχες πρόσφατες γνωμοδοτήσεις συγκλίνουν στην ανάγκη για ένα σύγχρονο κοινωνικό και οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης που θα συνδυάζει την παραγωγική ανασυγκρότηση και τη φορολογική δικαιοσύνη. Η επιτυχία της οικονομικής πολιτικής στην Ελλάδα δεν εξαρτάται μόνο από την επίτευξη αριθμητικών δημοσιονομικών στόχων, αλλά και από την διασφάλιση της στέρεας μετάβασης σε ένα νέο διεθνές περιβάλλον με οικονομικές ανισορροπίες και νέες προκλήσεις, όπως τα ψηφιακά επενδυτικά προϊόντα, οι διασυνοριακές συναλλαγές κλπ.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκτιμά ότι το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εμπεριέχει κρίσιμες και σημαντικές ρυθμίσεις για την φορολογική πολιτική και την προσαρμογή αυτής στη νέα οικονομική πραγματικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται αναγκαία η υιοθέτηση πολιτικών ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος, υποστήριξης της τοπικής ανάπτυξης και προστασία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, με άξονα την προσέλκυση επενδύσεων και υψηλά εξειδικευμένου προσωπικού. Εν κατακλείδι, οι παρεμβάσεις αυτές είναι απαραίτητο να στοχεύουν στη δημιουργία ενός δικαιότερου, πιο σταθερού και αναπτυξιακού φορολογικού περιβάλλοντος, που θα στηρίζει ουσιαστικά την επιχειρηματικότητα

και την οικονομική μεγέθυνση. Παρακάτω σταχυολογούνται οι σημαντικότερες επίκαιρες προτάσεις για τις γενικές κατευθύνσεις της φορολογικής πολιτικής.

- ❖ Περαιτέρω μείωση του μη μισθολογικού κόστους, με σκοπό τη προσέγγιση των ευρωπαϊκών επιπέδων και την ενίσχυση της απασχόλησης και των παραγωγικών επενδύσεων.
- ❖ Μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στην ενέργεια και κίνητρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων (πχ φορολογικά κίνητρα σε επιχειρήσεις για επιδότηση μετακινήσεων με μέσα σταθερής τροχιάς)
- ❖ Σταδιακή καθιέρωση ενός ενιαίου συστήματος καταγραφής της παρουσίας των φυσικών και νομικών προσώπων με ορίζοντα ενοποίησης τα επόμενα 3 χρόνια (Ε9, ΜΙΔΑ, μητρώα ΤΑΠ, κτηματολόγιο)
- ❖ Βελτίωση επιμέρους διατάξεων όπου παρατηρούνται ανισότητες στη φορολογική μεταχείριση όμοιων κατηγοριών φορολογουμένων.
- ❖ Κατάργηση του τεκμαρτού προσδιορισμού εισοδήματος για ελεύθερους επαγγελματίες και ατομικές επιχειρήσεις.
- ❖ Τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας, ώστε να αντισταθμιστούν οι απώλειες εισοδήματος λόγω επικείμενου πληθωρισμού.
- ❖ Επαναφορά αφορολόγητου ορίου για επαγγελματίες, βιοτέχνες και εμπόρους, καθώς και θεσμοθέτηση αφορολόγητου αποθεματικού για επιχειρήσεις, υπό την προϋπόθεση επανεπένδυσης κερδών και δημιουργίας θέσεων εργασίας.
- ❖ Εξορθολογισμός των έμμεσων φόρων (όπως ΦΠΑ και ειδικοί φόροι κατανάλωσης), με στόχο τη μετακύλιση των μειώσεων στους καταναλωτές και την ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης. Παράλληλα, απαιτείται σαφής διαχωρισμός των ποσών επί των οποίων υπολογίζονται οι τραπεζικές προμήθειες στις ψηφιακές συναλλαγές, ώστε αυτές να εφαρμόζονται μόνο στο καθαρό έσοδο της επιχείρησης.
- ❖ Επέκταση των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στη νησιωτική χώρα και σε απομακρυσμένες περιοχές, χωρίς περιοριστικά κριτήρια όπως το μέγεθος πληθυσμού.

- ❖ Αναμόρφωση του πλαισίου επιβολής προστίμων, μέσω ουσιαστικής διαβούλευσης, ώστε να περιοριστεί η ασάφεια και η ευρεία ερμηνεία των διατάξεων που συχνά οδηγεί σε αυθαίρετες εκτιμήσεις από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς.
- ❖ Πρόβλεψη για αναθεώρηση φορολογικών μέτρων που επιβαρύνουν την τοπική ανάπτυξη, τη βιοτεχνία, όπως για παράδειγμα ελαχιστοποίηση του φόρου πολυτελείας (με κατώφλι τα 5,000 ευρώ και άνω) στα προϊόντα αργυροχρυσοχοΐας και άλλα συναφή προϊόντα (καλλιτεχνικά, χειροτεχνία), ένεκα και της σημαντικής αύξησης της αρχικής αξίας των πρώτων υλών (βλέπετε τιμές πετρελαίου, χρυσού κλπ). Στόχος είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, η αύξηση του κύκλου εργασιών και, κατ' επέκταση, η ενίσχυση των δημοσίων εσόδων μέσω ΦΠΑ, συμβάλλοντας παράλληλα στη βιωσιμότητα του κλάδου της βιοτεχνίας και της αργυροχρυσοχοΐας.